

1979

Σύλλογος Διπλωματούχων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Εύβοιας

Οδός Χαϊνά & Αποστολίδου 29 - Χαλκίδα 34100
τηλ. 22210 22369, Fax 22210 61096, κιν. 6944787476
email : arch.euboea@gmail.com

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

«Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΚΑΙ Η ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ».

1. Η Δημοτική Αγορά αποτελεί μνημείο της νεώτερης *αρχιτεκτονικής* κληρονομιάς της Χαλκίδας. Η θέση αυτή προκύπτει από τα κτηριολογικά στοιχεία της, από το ιστορικό της βάρος ως κέντρο της εμπορικής και κοινωνικοπολιτικής ζωής της πόλης και του νομού, από το ότι υπήρξε πολεοδομικό κέντρο της νεώτερης Χαλκίδας. Αυτά τα στοιχεία αξιολογήθηκαν και στην κήρυξή της ως διατηρητέου μνημείου (2006).
2. Η λειτουργία της Δημοτικής Αγοράς ως αγοράς συνάδει εκτός από την ιστορική μνήμη και με τις σύγχρονες ανάγκες των πόλεων, όπως αποδεικνύει και η πρακτική στις πόλεις της Ευρώπης. Οι σύγχρονες αγορές των πόλεων λειτουργούν στα παλαιά λαμπρά κτήρια των Δημοτικών Αγορών (που ήταν τα τοπόσημα των πόλεων) ενώ δημιουργούνται και νέα κτίσματα δημοτικών αγορών σε κέντρα συνοικιών (π.χ. Ισπανία). Οι δημοτικές αγορές σφύζουν από ζωή, ήταν και είναι κέντρα της εμπορικής και κοινωνικής ζωής των πόλεων. Αυτή η συνειδητοποίηση κινητοποιεί τους πολίτες και άλλων πόλεων της Ελλάδας (Σέρρες, Κόρινθος κ.α.) που έχουν Δημοτικές Αγορές προκειμένου να τις διασώσουν από τις απόπειρες εγκατάλειψης και όχι επανάχρησής τους.
3. Το σημαντικό κτηριακό απόθεμα της Δημοτικής Αγοράς αποτελεί μεγάλη περιουσία για την πόλη. Τα καταστήματα της είναι πολλά (76) και ευμεγέθη (μεγαλύτερα της Βαρβακείου αγοράς) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μετά από την αποκατάστασή τους και για τις ανάγκες της Δημοτικής Αγοράς ως αγοράς τροφίμων και γενικού εμπορίου, και για καταστήματα προώθησης τοπικών- ευβοϊκών προϊόντων, και για άλλες σύγχρονες χρήσεις (μικρά μουσεία, αίθουσες εκδηλώσεων, χώροι εστίασης, γραφεία κ.α.).
4. Η αποκατάσταση του κτηριακού συνόλου της Δημοτικής Αγοράς είναι και αναγκαία και σχετικά εύκολα εφικτή καθώς τα στατικά και οικοδομικά προβλήματα, αξιολογούνται ως μέτριας ή μικρής σοβαρότητας και είναι πλήρως αναστρέψιμα, ενώ σε αυτό βοηθά και η άριστη καλή αρχική κατασκευή τους με επίσης άριστα υλικά. Αν για τις απαιτήσεις των νέων λειτουργιών που θα προκύψουν απαιτούνται επεμβάσεις μικρής κλίμακας (όπως μικρές καθαιρέσεις – διανοίξεις ή προσθήκες αρχιτεκτονικών στοιχείων) αυτά θα πρέπει να προταθούν από αρχιτεκτονικές προτάσεις που να πείθουν γι' αυτή την αναγκαιότητα, και όχι μόνο από επιχειρησιακά προγράμματα. Ο μόνος τρόπος για την επιλογή μιας τέτοιας πρότασης είναι ο ανοικτός αρχιτεκτονικός διαγωνισμός ιδεών αφού προηγουμένως καθορισθούν με σαφήνεια οι χρήσεις και απαιτήσεις.
5. Η πρόσφατη ανακατασκευή της Πλατείας Εβδομαδιαίας Αγοράς, εξασφάλισε ικανό αριθμό θέσεων στάθμευσης ταυτόχρονα όμως δημιούργησε τεράστια προβλήματα στο

χώρο της πλατείας που πολλά από αυτά είναι μη αναστρέψιμα. Τη μετέτρεψε σε μπετονένια πλατφόρμα, «εξόρισε» το πράσινο και το χώμα και, κυρίως, τον άνθρωπο. Την παρέδωσε στο αυτοκίνητο (υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων, κυκλοφοριακός φόρτος της Νεοφύτου) και την χώρισε από την ΔΑ με την οποία λειτουργούσε ως πολεοδομικό σύνολο.

Τρεις είναι οι λόγοι της προβληματικής διαμόρφωσης της πλατείας

- η τραυματική σχέση της πόλης με την ιστορία της και την πολιτιστική κληρονομιά της
- η απαξίωση του δημόσιου χώρου της πόλης
- ο προβληματικός τρόπος παραγωγής των δημόσιων έργων

7. Η διαμόρφωση της πλατείας δημοτικής αγοράς δεν μπορεί να γίνει ανεξάρτητα από το κτιριακό συγκρότημα της Δημοτικής Αγοράς. Πρέπει να γίνει μία μελέτη που να αντιμετωπίζει την πλατεία, τα κτίρια της Δημοτικής Αγοράς, και τους γύρω δρόμους που συμβάλουν στην πλατεία ως ενιαίο συνθετικό σύνολο. Η μελέτη αυτή μπορεί και πρέπει να γίνει με ένα αρχιτεκτονικό διαγωνισμό ιδεών με ανοικτή διαδικασία. Σε κάθε περίπτωση οι προκαθορισμένες παραδοχές του διαγωνισμού αυτού χρειάζεται να είναι :

-αποκατάσταση του κτηριακού συνόλου της Δημοτικής Αγοράς (Α΄ και Β΄ φάση κατασκευής) με χρήση δημοτικής αγοράς εμπλουτισμένης και με νέες χρήσεις. Αν για τις απαιτήσεις των νέων λειτουργιών που θα προκριθούν και για τον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων χρειάζονται επεμβάσεις αυτό θα το υποδείξουν οι λύσεις που θα προκύψουν από αρχιτεκτονικό διαγωνισμό.

-Ανάπλαση της πλατείας με παράδοση της στον πεζό

-κυκλοφοριακές ρυθμίσεις επανένωσης Δημοτικής Αγοράς και της Πλατείας της

-κυκλοφοριακές ρυθμίσεις αποσυμφόρησης του κέντρου από το αυτοκίνητο

- εκτεταμένες πεζοδρομήσεις

-προτάσεις για τους όρους δόμησης των οικοδομικών τετραγώνων γύρω από την Αγορά και την Πλατεία

8. Η διάσωση και λειτουργία της Δημοτικής Αγοράς και η ανάπλαση της Πλατείας της θα δημιουργήσει ένα δυναμικό πολεοδομικό κέντρο που θα έχει πολλαπλά οφέλη για την Χαλκίδα και τους κατοίκους της καθώς θα συμβάλει στην αναγέννηση του ιστορικού κέντρου της νεώτερης Χαλκίδας και στην οικονομική του ευρωστία, στην απόκτηση διακριτής ταυτότητας της πόλης που σήμερα δεν υπάρχει, στην δημιουργία μιας νέας σχέσης των κατοίκων της με το ιστορικό τους παρελθόν.

Το σημερινό αδιάφορο και παρηκμασμένο κέντρο θα γίνει πόλος έλξης και για τον κάτοικο και για τον επισκέπτη της πόλης.

Οι πολιτιστικές και ψυχαγωγικές χρήσεις θα προσκαλούν τους πολίτες σε θετικές δράσεις για τους εαυτούς τους και για την πόλη τους, θα ενδυναμώσουν την κοινωνική συνοχή, όπως ιδιαίτερα αποδεικνύει το παράδειγμα της Δημοτικής Αγοράς Κυψέλης.

Από την όλη εξέλιξη θα ωφεληθεί οικονομικά ποικιλότροπα η πόλη καθώς έχει αποδειχθεί ότι η εμπορική κίνηση των δημοτικών αγορών λειτουργεί σαν «μαγνήτης» : συμβάλλει στην αύξηση των εμπορικών συναλλαγών και των καταστημάτων που είναι έξω και γύρω από αυτήν, σε μεγάλη ακτίνα, δημιουργείται, δηλαδή, μια δεύτερη αγορά έξω από την Δημοτική Αγορά.

9. Χρειάζεται να εκπονηθεί και θεσμοθετηθεί ένα ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΤΩΝ ΕΛΑΧΙΣΤΩΝ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΑΣ, αρχαίας, μεσαιωνικής, νεοκλασικής αλλά και νεώτερης (κτηρια BAUHAUS, προσφυγικά), προκειμένου να διασωθεί η ιστορική μνήμη ως πολύτιμο στοιχείο του παρόντος αλλά και στοιχείο διδαχής των επόμενων γενεών. Αφετέρου, η ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς θεωρείται αναπτυξιακή πολιτική και ο «πολιτιστικός πόρος» θεωρείται η βάση ενός τουρισμού αξιώσεων για τόπους που διαθέτουν ιστορία.

10. Με επίκεντρο την Δημοτική Αγορά όπου θα υπάρχει και το κέντρο πληροφόρησης για την πόλη της Χαλκίδας, μπορεί να δημιουργηθεί ένα δίκτυο σύνδεσης με πεζοδρομήσεις όλων των χώρων και των σημείων αρχαιολογικού, ή φυσικού ενδιαφέροντος .

Η πραγματοποίηση ενός τέτοιου σχεδίου θα δώσει νέα δυναμική στην πόλη, θα την καταστήσει πιο δυνατή για τις προκλήσεις του μέλλοντος.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος

Σιαγιάννης Ιωάννης

Ο Γεν. Γραμματέας

Ευάγγελος Κ. Αγγέλου